

ילקוט לוי יצחק על התורה

כג

עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלקים

קלג

ביאור מ"ש בתרגום "ויבקע עצי עולה" - "ויצלה", צלח
בגוי בי פעמים דיין, והוא ג"כ מלשון הצלחה, שיצחק הוא
בחי גבורות - גבורות ממותקות, ואחר העקידה נמתק
בחסדים דאברהם וכו'

וְאֶקְרָא אֶבְרָהָם בְּצַפְרָא וְנָרְזוּ יְת חֲמָה וְדָבַר יְת תְּרִינָן
עולמוהי עמיה וְיֵת יִצְחָק בְּרִיה וְצִלַח אָעִי דְעֶלְתָא וְקָם
וְאָזַל לְאַתְרָא דִי אָמַר לִיה ה'.

תרגום אונקלוס

ויבקע עצי עולה תרגומו, וצלח, כמ"ש בערוך מע'⁴
צלח.

בק"ע גימטריא ב' פעמים אלקים, צלח גי' ב' פעמים
דין.⁵

והיינו כי ענין ביקוע שהוא התחלקות והבדלה לשנים,
הנה עצם פעולת הביקוע הוא מצד הגבורות, כמו ביום שני
דמעשה בראשית שהוא לנגד מדת הגבורה נברא בו הרקיע
המבדיל⁶, מבדיל גי' אלקים, וכן המצה האמצעית שלנגד
לוי מדת הגבורה אותה חולקין⁸ לשנים ונקראת יח"ץ,
וב' פעמים יח"ץ היינו ב' פעמים חצ"י גי' גבורה. ועיין
ברשימה על מאמר רז"ל אר"ח חמשה בגידוד וחמשה
במחיצה אין מצטרפין ע"ש.

וצלח הוא ג"כ מלשון הצלחה כמו וה' הצליח דרכי⁹,
הצליחה נא¹⁰, הוא ג"כ מצד הגבורות כשהם מתוקים.
שלכן כתיב הצליח דרכי בנושאי רבקה ליצחק, שיצחק
הוא בחי' גבורות¹¹, ואחר העקידה הוא גבורות ממותקות,

4 וז"ל: צלח, בסוף גמרא דפרק אמר רבי עקיבא (שבת צא, א) – בחיוב
מלאכת הוצאה) עטרן (פי' פסולת הזפת) כל שהוא למאי חזי לצלחתא.
בריש רפואות דפרק מי שאחזו (גיטין סח:) לצלחתא ליתי תרנגולא
ברא וכו', פי' מי שיש לו כאב באמצע ראשו, כמו ויבקע עצי עולה
תרגומו וצלח. ע"ש.

5 בענין "צלח גי' ב' פעמים דין". ראה גם תורת לוי יצחק חידושים
וביאורים בש"ס עמוד שלו. לקוטי לוי יצחק על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל
עמוד ל. (מובא לקמן פרשת חיי שרה סימן קסה).

6 בראשית א, ו.

7 ראה גם לעיל סימן יז. יח. יט.

8 ראה שולחן ערוך אדמו"ר הזקן סימן תעה סעיפים ג. ט.

9 בראשית כד, נו.

10 תהלים קיח, כה.

11 וכמ"ש (בראשית לא, מב) "ופחד יצחק הי' לי". ראה פרדס שער
כג (הכינויים) פרק ד'. מאמרי אדמו"ר הזקן פרשיות התורה חלק ב'
עמוד תקפ, ובהנסמן במראי מקומות שם. תורת חיים בראשית עמוד
קמז, ג. ד.

בראשית כא, 5 - ויאמר כי את שבע כבשות האלה
תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את
הבאר הזאת

קלב

ביאור הזוהר ד"באר דיצחק" הוא עד להעיד וכו'

תלתא' אינון דקיימו בסהדותא לאסהדא, ואלין אינון,
באר דיצחק, גורל, ואבני יהושע וכו'.

באר דיצחק מנלן דכתיב "בעבור תהי' לי לעדה וגו'",
גורל וכו', אבנא דיהושע דכתיב (יהושע כד, כז) הנה האבן
הזאת תהי' בנו לעדה.

ספר הזוהר חלק ג' דף רפד ע"ב

יחס הבאר ליצחק, אם שכותב זה באברהם, הוא מפני
שבאר דאברהם סתמו פלשתים אחרי מותו.

ויצחק חפרו מחדש כמ"ש² וישב יצחק ויחפר כו' ויקרא
להן שמות כשמות אשר קרא להן אביו.

ועיין מזה בתורה אור³ ריש פרשת תולדות ע"ש. ולכן
ייחסו ליצחק.

לקוטי לוי יצחק, הערות לזוהר שמות-דברים עמוד טס
"ראה ביאור על הלקוטי לוי יצחק, בלקוטי שיחות חלק ט"ו
עמוד 118".

**בראשית כב, ג - וישכם אברהם בנקר ויחבש את
חמרו ויקח את שני נערו ואת יצחק בנו ויבקע**

1 [תרגום ללה"ק] תלתא אינון וכו', שלשה דברים הם העומדים
בעדות להעיד, ואלו הם, באר דיצחק, גורל (שהפיל יהושע לחלק את
הארץ ליי"ב שבטים), ואבן של יהושע כמ"ש (יהושע כד, כז) "ויקח
אבן גדולה ויקימה שם תחת האלה אשר במקדש השם".

2 בראשית כו, יח.

3 עמוד יז, יח, וז"ל: מדת אברהם הוא הכנסת אורחים כו', ויצחק
הוא חופר בארות... מעשה אברהם הכנסת אורחים, שנתן לערביים
לאכול ואח"כ אמר להם דעו למי מברכים כו', בכדי להיות גילוי
אלקות למטה שגם הערביים יכירו גדולתו כו' כ"ז הוא בחי' אברהם
המשכה מלמעלה למטה. ויצחק הי' חופר בארות שהוא בחי' גילוי
ממטה למעלה מהעלם לגילוי כמשל הבור אשר המים שם בהעלם וע"י
החפירה נגלו המים כו'.

והנה גם שאברהם הי' ג"כ חופר בארות אבל כתיב ויסתמום פלשתים
כו' ויצחק חפר אותן וקרא להם שמות כשמת אשר קרא להן אביו,
הראשון מלא והשני חסר לפי שע"י חפירה דיצחק לא נפסק עוד
נביעתם ונמשכים ונובעים הששה מדות שהן בחי' וי"ו ע"כ הוא שמות
מלא בוי"ו. אבל שמת דאברהם חסר וי"ו לפי שסתמום פלשתים ויש
לחיצונים יניקה מהם. לכן ע"י חפירה דיצחק הוא שמות בוי"ו (ועמ"ש
כה"ג ע"פ ששת ימים תאכל מצות כו' מלא וי"ו) ולע"ל כתיב כי אתה
אבינו שעיקר הצחוק והשמחה הי' מבחי' יצחק שהוא ממטה למעלה
אשר בחי' זו אין קץ ותכלית כו' משא"כ (אברהם) בבחי' ממעלה
למטה יש לה גבול המשכה למטה וכו'. ע"ש.